

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru abonamente pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Procesul pentru mănăstiri.

Sibiu, 24 Maiu n.

La 16 Maiu n. c. a fost înaintată tribunalului regesc din Budapesta acțiunea bisericei gr. or. române din Transilvania și Ungaria, în contra bisericei gr. or. sârbești, în chestia mănăstirilor aflate în posesiunea Sârbilor.

Cum se știe, e o chestie veche a-căsta, o chestie neregulată încă și acum, cu toate că de la despărțirea ierarhică încercări s'au făcut pentru regularizarea ei pe cale pacifică, cu bună învoire și în bună înțelegere, reclamându-se necentenit pe seama bisericei gr. or. române *minimul* ce l'au cerut Românii din capul locului din această imensă avere comună: *trei* mănăstiri din douăzeci și șapte, acelea adevărate, despre cari se pôte cu siguranță presupune că au fost întemeiate și susținute de Români, după ce se află pe teritor curat românesc.

Pôte încercările din trecut de a se finaliza chestia pe calea învoelii au rămas însă lipsite de succes, și astfel biserica gr. or. română s'a văzut necesită a reclama acum intervenția judecătorească și a provoca o sentință judecătorească, pentru-ca să pôte fi pusă în executare ce crede că e competent cu privire la această parte din averea comună.

Acțiunea înaintată de dl. avocat Dr. Emil Babeș va forma sigur obiect de minușioasă cercetare din partea judecătorilor chemate a se pronunța în cauză, și sentința ce o vor aduce judecătorii va fi fără îndoială sentință droptă și nepărtinitoare, în fața căreia vor avea să se plece ambele părți litigante.

Nu voim deci să influențăm ori să prejudicăm când scriem în chestia a-căsta, ci voim numai să informăm publicul nostru cetitor asupra stării lucrului cu privire la mănăstirile ce le aveam în comunitate cu Sârbii câtă vreme ne aflam în comunitate ierarhică cu ei, și cari formează acum obiect de proces între noi și ei.

La despărțirea bisericei gr. or. române de către Sârbi, în posesiunea acestora au rămas douăzeci și șapte mănăstiri, ear' Românii au primit una, cu toate că Românii numărau aproape două milioane de suflete, ear' Sârbii abia jumătate de milion.

Mănăstirea trecută în posesiunea Românilor, *Hodoș-Bodrogul*, are o avere de 215.968 corône 40 flieri, ear' celelalte mănăstiri, rămase în posesiunea și proprietatea Sârbilor, *represintă o avere de 10.192.676 corône 32 flieri*, și a nume: 1. Mănăstirea *Beocin*, din Sirmiu, cu 628.962 cor. 92 fl. 2. Mănăstirea *Beșenova*, din Sirmiu, cu 232.494 cor. 81 flieri. 3. Mănăstirea *Finic*, din Sirmiu, cu 252.468 cor. 4. Mănăstirea *Ghergheteg*, în Sirmiu, cu 802.814 cor. 7 fl. 5. Mănăstirea *Hopova*, în Sirmiu, cu 600.038 cor. 55 fl. 6. Mănăstirea *Jazac*, din Sirmiu, cu 519.299 corône 29 flieri. 7. Mănăstirea *Cruședol*, în Sirmiu, cu avere de 1.051.968 corône 38 flieri. 8. Mănăstirea *Cuveșdia*, în Sirmiu, cu 576.004 cor. 04 flieri. 9. Mănăstirea *Racovaș*, în Sirmiu, cu 241.037 cor. 04 fl. 10. Mănăstirea *Velico-Remeta*, în Sirmiu, cu 174.634 cor. 48 fl. 11. Mănăstirea *Mala-Remeta*, în Sirmiu, cu 210.345 corône 46 flieri. 12. Mănăstirea *Șigalovaș*, în Sirmiu, cu 730.147 cor. 30 flieri. 13. Mănăstirea *Privina-Glava*, în Sirmiu, cu avere de 430.426 cor. 30 fl. 14. Mănăstirea *Vrdnic-Pavanița*, în Sirmiu, cu 465.636 cor. 98 fl. 15. Mănăstirea *Bojan*, în comitatul Baci-Bodrog, cu 204.443 cor. 30 flieri. 16. Mănăstirea *Covilului*, cu 633.785 cor. 18 flieri. 17. Mănăstirea (filie) *Bazias*, comitatul Caraș-Severin, cu 31.735 cor. 60 fl. 18. Mănăstirea *Bezdinului*, comitatul Timiș, cu 601.955 cor. 80 flieri. 19. Mănăstirea *Sân-Giorzului*, comitatul Timiș, cu 399.851 cor. 56 flieri. 20. Mănăstirea *Voilovița*, comit. Torontal, cu 331.540 cor. 60 fl. 21. Mănăstirea *Zlatița*, comitatul Caraș-Severin, cu 89.422 cor. 80 flieri. 22. Mănăstirea *Lepavina*, Slavonia, cu 146.306 cor. 8 fl. 23. Mănăstirea *Pacrafului*, Slavonia, cu avere de 97.462 cor. 90 fl.

24. Mănăstirea *Orahovița*, Slavonia, cu 251.577 cor. 40 flieri. 25. Mănăstirea *Gomirje*, Slavonia, cu 107.562 corône. 26. Mănăstirea *Meșici*, comitatul Timișului, cu 271.733 cor. 26 flieri, și în fine 27. Mănăstirea *Grabovaș*, comitatul Pojega, în Slavonia, cu 109.022 cor. 82 fl.

Din acesta frumoasă avere, care comună a fost, a Sârbilor și a Românilor, câtă vreme comună le era organizarea și administrația bisericească, biserica gr. or. română nu cere de cât, cum am spus, un minim, cam a opta ori a noua parte, de-și dreptatea și frățietatea ar pretinde o împărțire în două. Cere mănăstirea *Bezdinului*, a *Sân-Giorzului* și mănăstirea din *Meșici*, toate trei în comitatul Timișului în Banat, cu o avere de 1.275.540 cor. 62 fl. Nu păsește deci cu pretensiuni exagerate față de biserica soră sârbescă, și nu cere de cât aceea despre ce e convinsă că a fost a ei și în proprietatea ei are să treacă.

Negreșit, că Sârbii își vor avea motivele lor, din cari s'au crezut îndreptățiți a refusa până acum ori-ce propunere de împăcare venită din parte românească cu privire la aceste mănăstiri, cari ca avere comună încă trebuiau să cadă de mult sub împărțire, și motivele acestea și-le vor înșira la tot cazul în cursul procesului pus acum în curs în contra lor. E treaba judecătorilor apoi să stabilească, dacă dreptatea e pe partea lor, ori pe partea bisericii gr. ort. române, care în privința a-căsta și-a formulat pretensiunile în cadre destul de modeste, însă cu atât mai solide în temelile lor. Și cum va suna sentința dată în numele Majestății Sale, așa va fi bine!

Vorbirea deputatului Dr. Ioan Suciu

rostită în 8 Maiu n. în parlamentul ungar, la discuția asupra adresei.

Onorată cameră: Ca membru nou al acestei camere, nu tăgăduiesc, iau cuvântul pătuns de acea îngrijorare, că ore declarațiunile mele puresse din curata-mi convingere,

nu se vor întâlni cu vre-un anumit soi de antipatie tănuită? (S'auz'm! s'auz'm!) Trebuie să fu pregătit, că mă vor acusa cu preocupare naționalistă și pe temeiul acesta vor trage la îndoială, că în șirul desfășurării mele voi fi în stare să am în vedere interesul patriei.

De aceea din capul locului declar, că interesul statului îmi va fi ideea conducătoare și interesele națiunii mele numai acolo și într'atât le voi atinge, unde și cât acestea nu numai nu sunt în contradicție cu interesele binepricute ale statului și ale națiunii politice ungare, ci din contră, în deplină consonanță cu dîsele.

On. dietă! Dacă esaminăm minușios actuala crasă politică, pe care o putem cu tot dreptul numi și crasă constituțională, trebuie să dăm dreptate stimatului nostru deputat coleg, contelui Apponyi Albert, care a afirmat eri, că crisa asta nu e altceva, de cât o nouă fază a luptei, pe care s'au de-arîndul cu stăruință, de-și cu noroc schimbăcios, națiunea ungară a trebuit s'o pörte contra acelor năsuințe, cari voiau să anexeze Ungaria prin legături de drept public și economice ce trec peste uniunea personală, cu țările reprezentate în senatul imperial austriac.

On. dietă! Dacă cercetăm cauzele, precedentele înăsprirei crăsi actuale și luăm ca punct de mănecare a cercetărilor noastre acel principiu fundamental al constituției radical transformate a patriei noastre, în sensul căruia națiunea politică ungară se compune din toți cetățenii patriei, cari sunt membri egali îndreptățiți ai acestei națiuni, fără privire la naționalitate, atunci naturalmente se ivește necesitatea limpez'rei cestiunei: ore față de acesta nouă fază a tendinței îndreptate spre eluptarea neafărării statului ungar, adevărat față de actuala crasă, națiunea ungară în totalitatea ei și în părțile constitutive, ce atitudine ia?

On. dietă! N'am intențiunea a mă împotrivi ființei, declarată prin lege de unitară și indivizibilă, a națiunii politice ungare, dar precum acela care făcînd pe basă de date statistice harta etnografică a Ungariei, arată diferitele raze de popore cu diferitele colori nu comite nici o crimă contra unității națiunii ungare, tot așa, pôte-mi va fi permis și mie să asemăn harta acesta etnografică cu harta asemenea colorată, care pe baza resul-

FOIȘORĂ

Vieta și activitatea sf. apostol Petru.

(După sf. scriptură).

(Urmore.)

De Ioan Stanciu.

Din acest citat biserica apusenă voește a dovedi, că Petru e singur temelie bisericii și că el a fost investit cu o putere asupra celorlalți apostoli, dându-i-se singur lui cheile raiului și avînd singur dreptul de a lega și deslega. Fără de a polemisa și fără de a aduce multe dovezi contrare acestei învățături, voi dovedi falsitatea ei tocmai prin acceptare. Apostolul Pavel ne arată de-asta de lămurit rolul cel al apostolilor în biserica lui Christos: „Zidiți fiind pe temelie apostolilor și a profeților, singur Iisus Christos fiind pētra unghulară” (Efes. II, 20). De aceea reese, că nu numai sf. Petru e temelie bisericii, ci toți apostolii și profeții, ear' pētra unghulară este singur Mântuitorul. (Vedeți I Corint. III 11 și Efes. IV 11 sq.). Că-ace privește suveranitatea sfânt. apostol Petru asupra celorlalți apostoli susținută cu mare zel de biserica apusenă, vom vedea că nu are nici o basă.

Da-ă Iisus iar fi dat numai lui Petru dreptul de a lega și deslega, atunci pe ceilalți apostoli iar fi eschis de la acest drept. Însă vedem, că tot cu aceleași cuvinte le zice tuturor: „Adevăr z'c vouă: Ori-ce veți lega pe pământ vor fi legate și în ceriu; și ori-ce veți deslega pe pământ vor fi deslegate și în ceriu” (Mt. XVIII. 18, vezi Io. XX. 21). Cuvintele Mântuitorului mai sus citate nu au înțelesul pe care li-l atribue apusenii. Dacă le vom examina în legătură cu cele premers, ne vom convinge, că sensul lor adevărat e următorul: zic ție, pe care te-am numenit Petru pentru firmitatea credinței tale și care ai să fii st. lui Iona, că adevărat pe care l'au pus, că pētra fundamentală a bisericii, pe care nimeni nu o va birui niciodată. Z'c vouă Petru, ear' rostit, căci acel adevăr te desparte Tatăl cereesc nu numai lui, ci tuturor apostolilor, al căror interpret ca mai totdeauna și acum a fost sf. Petru. Apusenii însă priveau numai litera, nu spiritul ei, ear' acesta se răsună asupra lor și a teoriei susținute de ei, în pasajul ce urmăzează după acel citat.

Mântuitorul adevărat, după-ace Petru mărturisește credința apostolilor, le vorbește despre patimile ce le va suferi și despre mo-

tea sa apropiată. Sfântului Petru însă nu-i vine a crede, că acela care scote demonii din ômeni, care vindecă orbii, mușii și surzii, Acela care cu un cuvînt înviază morții, se pôte fi batjocorit și omorît. El e convins, că chiar atacat fiind Iisus, cu puterea sa divină ușor se pôte scăpa de pericol. Fără a mai cugeta că cele spuse de Iisus sunt nestrămutabile, îi zice: „Îndură-te de tine Dōmne! să nu ți se întempe ție acesta”. (Mt. XVI 22) Christos se supără auzind cuvintele neprecugetate ale lui Petru. El vede, că acesta îi dorește glorie lumescă fără de a mai cugeta, că Dumnezeu nu are trebuință de cele pămîntestii. Au nu Satana e, care împinge omenimea la cele lumestii, ca astfel să se pērdă sufletul? Iisus știa, că dușmanul său cel mai mare e Satana, care în continuu a căutat și va căuta să-i facă greutăți, ear' acum chiar și întră apostolii săi vrea să între și să producă discordie între El și ei. „Lipsește Satana! tu-mi ești pedecă, că nu cugeti cele-ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele-ce sunt ale ômenilor”. (Mt. XVI. 23).

Dacă am lua după literă aceste cuvinte ale Mântuitorului, am susține un neadevăr, că dacă Petru ar fi Satana; ear' apusenii ar pôte conștata, că principala lor m' duc la

absurd. De-și ocărește pe Petru în fața tuturor, de fapt Iisus și după acestea îl iubește pentru inima lui cea bună, pentru sinceritatea și firmitatea credinței lui. Pôte chiar înșuși sfântul apostol se mustră, că a causat învătătorului supărare, pe cînd acesta întotdeauna îl iubia.

Acastă iubire se manifestă față de Petru și după cele întemplate cam la 6 zile, cînd Mântuitorul ia cu sine dintră apostoli numai pe Petru, Ioan și pe Iacob. (Mt. XVII, Mc. IX. 2, Lc. IX. 28) și se sue pe un munte, după tradiție pe muntele Tavor, (vezi sinaxar 6 Aug.), ca să se rōge. Petru și cei doi soți sunt martori oculari ai unei minuni ne mai văzute în activitatea lui Iisus: Mesia în mijlocul rugăciunilor sale se schimbă la față și la îmbrăcăminte. El devine alb și strălucia. În maiestatea sa divină convorbia cu Moisi și cu Ilie, cari erau lângă El. Petru se simțea fericit și ar fi voit să vadă astfel pe Iisus și pe cei doi sfinți timp mai îndelungat.

Acestei dorințe îi și dă expresiune agrăind pe Mântuitorul: „Dōmne, bine este să fim noi aici; de voești, să facem aici trei colibi, ție una, lui Moisi una și lui Ilie una”. Încă vorba, cînd deodată se aude o voce

tatului alegerilor din Ianuarie a. c. osebește și ea, în diferite culori, după partide, cercurile electorale, și dacă din această comparație scot conclusele posibile, dar' de-odată fac și atent pe fie-care să se feriască de deducții false, ascose din aparență greșită. (Voci: Aparanța?)

Asemănând aceste două harte, se pot trage deducții, ce atitudine iau aceste rase de popore față de cestiunile politice și de drept public, cari au provocat criza actuală, și apare ca și cum elementul curat magiar, ori cercurile populate mai ales de Magiari, în majoritatea lor au luat poziție pe lângă teritoriul vamal independent și pe lângă aspirațiile naționale magiare, ear' cercurile în cari naționalitățile sunt în majoritate, par a se declara pentru baza de drept public 67-istă.

Observarea acasta, că ținuturile locuite de naționalități sunt și ar fi din convingere pentru susținerea ne schimbabilă a bazei 67-iste și ar fi luat poziție hotărâtă contra acelor „aspirații naționale”, cari tind la introducerea teritoriului vamal independent, nu corespunde adevărului. (Aprobări! în stânga. S'auzim! s'auzim!) Și nu corespunde pentru că în cercurile electorale locuite de naționalități, cestiunea cu neatârarea țării și susținerea bazei dualiste în forma în care a fost prezentată în cercurile locuite de Magiari, nici n'a fost discutată, n'a fost desbătută și alegătorii nici n'au putut lua vre-o poziție. De sute de ori s'a accentuat aci, că partidul liberal a considerat cercurile naționalităților ca adevărate fortărețe de refugiu ale sale. (Așa-i! în stânga). Partidul liberal a confiscat cercurile acelea pe seama intereselor și dominațiunii sale de partid. Dacă e adevărat asta, — atunci ce concluzii se pot trage de aci? Una este, că atunci, când guvernele liberale cu voturile intrate din cercurile sigure ale naționalităților au ținut ore-cumva în frâu spiritul opozițional, ce se manifesta în cercurile magiare, atunci în realitate nu adevăratei voințe a naționalităților se slăiau să corespundă. A doua deducție negativă este, că naționalitățile aparținătoare națiunii politice ungare n'au luat poziție pe lângă baza dualismului, ceea-ce țin să accentueze, ca nu cumva să apară așa, ca și cum naționalitățile din principiu, din interes particular, din interes specific, ori din orice alte motive politice ar fi în contra acelor pretensiuni, cari rees cumva de necesare și legitime pentru interesele statului ungar.

Mă opresc aci, on. dietă, și întreb: corect și patriotic lucru este ore, că atunci când se vorbește aici de națiune politică, când mereu suntem acuși cu atacarea unității națiunii politice, și când noi sub titlul acesta suntem siliți să suferim și temniță, că acei ce ni-o croiesc asta, zic, când au fost împinși puțin de pe pedestalul puterii, să vină deodată dinții și să se silăscă a descompune în părțile sale națiunea politică ungară? (Mișcare și contraziceri în dreapta. Aprobări la mijloc.) De ce pune în contrast pe cele 10 milioane magiari de rasă, cu „ceialți” 12 milioane anonimi, cărora nici nume nu li-a dat colegul deputat Hodossy? Noi protestăm contra acesteia, pentru că ei noi formăm națiunea politică ungară și în constituția Ungariei atât în legile fundamentale din 1848, cât și în cele din 68 egalitatea de drepturi e puternică din ceriu: „Acesta este fiul meu cel iubit întru care bine am voit; pe acesta să-l ascultați”.

Sfântul Petru vedea și auzia cele întemplate. Până acum credea în divinitatea lui Iisus numai în urma faptelor și învățăturilor Lui, acum însă îl vedea ca pe Dumnezeu întru sfinții lui și e convins în credința sa. Schimbarea Lui la față și vocea Tatălui ceresc, care îi demănda a-l asculta pe Iisus întru toate, făcură din Petru și din cei doi, stâlpi puternici ai bisericii. Chiar însuși Petru ne descrie acest eveniment: „Noi — zice el — neurmând fabulelor măiestrite v'am făcut cunoscut puterea și venirea Domnului nostru Iisus Christos, și martori văzători fiind ai Măririi acestuia. Căci a primit de la Dumnezeu Părintele onore și mărire, venind către dînsul o asemenea voce de la mărirea cea măreță: Acesta este fiul meu cel iubit în care bine am voit. Și această voce noi am auzit-o din ceriu pogorîndu-se, fiind cu dînsul în muntele cel sfânt”. (II Petru I 16 sq.).

(Va urma.)

decretată pentru toți cetățenii statului, fără osebite de naționalitate. Nu este iertat deci a distinge și a presupune deosebiri de patriotizm.

Onorată dietă! Dacă în adevăr e în interesul Ungariei, să se introducă teritoriul vamal separat, dacă în adevăr e interes a-i recăstiga toate atributele independenței de stat, atunci nu recunoștem și nu permitem, ca întârzierea acestora să se ascrie în contul patriotizmului nostru, în detrimentul nostru. (Aprobări vii și aplauze în stânga). Binevoit! a vă aduce aminte de trecut. Când au atacat naționalitățile patria și când n'au fost suficiente gendarmeria și miliția în contra vre-unui atac din partea noastră? Și de ce ar fi lipsă și de armata Austriei pentru susținerea statului ungar chiar în contra noastră a naționalităților? (O voce din stânga: Argument copilăresc a fost. Sgomot. Președintele sună.)

Hock János: Soldați austriaci numai la alegeri trebuielesc.

Președintele: Vă rog, nu conturbați oratorul.

(Va urma.)

De la conferențele învățătoarești.

Cercul Alba Iulia-Sebeș.

— 6 Maiu v.

„Quem dii oderunt, pedagogum faciunt” ziceau falnicii nostri strămoși. Inșă de câte-ori nu s'a dovedit falsitatea acestui proverb! Câte exemple nu ne stau la dispoziție, cu cari am putut arăta, că multora sarcina ce o au nu le este grea; că pentru împlinirea datorinței cu devotament nu din silă, ci din atragere și voie liberă prefac noptea în zi, muncind fără oboselă și educând generațiuni pline de speranță și putere de viață. Astăzi aproape nu mai putem zice, că astfel de bărbai fac numai excepțiune de la acel proverb, ci din contră, el se aplică numai la excepțiuni.

Conferența învățătoarească ținută la 21 și 22 April în Alba-Iulia ni-a dovedit pe deplin cele zise. Atâta însuflețire pentru cauză și atât interes arătat d'n partea celor întruniți față de școală numai bucurie ne pōte face, ear' dușmanii nostri trebuie să recunoască, că avem un corp didactic care dacă nu a întrecut, apoi la tot cazul ține pas întru toate cu învățătorii altor confesiuni și neamuri.

De altfel las să urmeze cele întemplate în conferența amintită în șir cronologic.

Serviciul divin, la care au asistat aproape toți membrii conferenței, a fost săvârșit de harnicul protopresbiter tractual Ioan Teculescu și s'a terminat cu invocarea duhului sfânt și cu o frumoasă și aventată cuvântare adresată corpului didactic prezent. Imi pare foarte rău, că nu mi-am putut nota din cuvânt în cuvânt acest „bine ați venit”, în care cu exemplele cele mai potrivite și frumoase ne arată dl protopresbiter, că omenii cei mai mari și chiar însuși Mântuitorul nostru și Maica Sa Preacurată au fost învățătorii și crescătorii cei mai devotați ai omenimei. Ioan, Petru, Pavel și ceilalți apostoli, precum sfinții părinți, ca Vasile cel Mare, Ioan gură de aur, Atanasie, sf. Nicolae și alții, au nu au fost și ei adevărați învățători? Au nu s'au luptat și ei pentru înaintarea și astfel pentru fericirea vremelnică și vecinică a omenimei? Și cu toate acestea ce răsplată au avut? Numai mângăierea sufletescă, căci suferit-au toți torturi, persecuțiuni, batjocuri, bătăi și chiar morțe pentru ideile propagate de ei. Iată, cum trebuie să fim și noi ca învățători. Nu acest răsplătire materială ne procură satisfacția, ci rezultatul ajuns prin o muncă neobosită. „Și fiind convins, domnilor — încheie dl protopresbiter — că și dvăstră sunteți conduși de aceste idei și vederi, mă simt fericit, că vă pot saluta cu un „bine ați venit”.

Cei prezenți entuziasmați au erup în un puternic „să trăiască”.

La 9 ore deschide conferența dl comisariu-protopresbiter Dr. Ioan Stroia, care ca totdeauna și de astădată s'a dovedit ca unul dintră cei mai competenți pedagogi, conducând conferența cu tact, delăturând greșelile și dând sfaturi, cari nu vor rămâne fără fructe.

Vorbirea de deschidere a fost următoarea:

„St. domni, iubii colegi!”

După un an de muncă, iată-ne din nou întruniți în conferența noastră ordinară anuală, chlamată prin discuțiile obiective, prin observările reciproce colegiale a ne da nou im-

pu's spre îndeplinirea tot cu mai succes a chlamării noastre, pe cât de grea și spinosă pentru noi, pe atât de importantă și indispensabilă pentru propășirea culturală a poporului și bisericii noastre.

Zic grea și spinosă pentru noi, pentru că cine, cunoscând numai cât de puțin situația școlii noastre, cunoscând împrejurările noastre, întră cari învățătorul nostru silit este să-și îndeplinească chlamarea sa ideală, nu va recunoște tristul adevăr, că întră toți învățătorii școlilor patriei noastre, învățătorul român are să se lupte cu mai multe greutăți și neajunsuri. Și pe când la celelalte școle se lucră prin diferiți factori cu succes la îmbunătățirea sorții și la delăturarea împrejurărilor ne favorabile școlii și chlamării învățătoarești, pe atunci la noi destinul se pare a fi contrar năsuințelor noastre de a pune și școala și învățătorii nostri în împrejurări tot mai prielnice destinațiunii lor. Norii negri, furtuna grea, care de la întrunirea noastră ultimă încōce s'a ivit pe orizontul școlii noastre, încă nu s'a descărcat, ci plavéză și acum, ce e drept în ore-care depărtare pe orizont, amenințând și umplend inima noastră de îngrijiri și temeri. Și dacă pe lângă opoziția și legitiima apărare a organelor noastre bisericești acest pericol totuși va veni peste noi, atunci fără îndoială împrejurările noastre ale școlii noastre, cari și așa din belșug ne impresoră, se vor înmulți, punend la nouă și grea cercare alipirea și devotamentul nostru față de instituțiunile noastre culturale.

Dar „în foc se lămurește aurul”, — „prin necazuri se oțelește omul”. — Drept aceea și noi, conștii de datorințele noastre, conștii de ideala misiune, care destinul ni-a dat-o în dezvoltarea culturală a poporului și bisericii noastre, vënd pe un George Lazăr și alți dascăli ai nostri drept lucrători și vie pildă de urmat, vom căuta a ne oțeli în necazuri și cu puteri îndoite, cu entuziasm înflăcărat ne vom dedica chlamării noastre nobile și ideale.

Istoria culturală a tuturor popoarelor ne arată, că propășirea popoarelor s'a putut face numai prin jertfirea și abnegațiunea de sine a unei clase din popor. Și această clasă au fost învățătorii. Ei au păstrat neclintit în inimile lor idealurile culturale ale poporului și întră împrejurările cele mai grele și mai dure, delăturând prin muncă neobosită și urlașă după vremi obstaculile, au lucrat pentru realizarea lor.

Și propășirea culturală a poporului și bisericii noastre și puterea de a fi și de a se valida în concertul vieții lumesti, este pusă în inima și sufletul învățătorului nostru. De la entuziasmul, de la abnegațiunea de care va fi inspirat el, de la aceste și numai de la aceste putem spera înzestrarea poporului nostru cu acele însușiri morale și intelectuale, cum și cu cunoștințele cari îl pot face apt a suporta lupta de a fi și exista. Fără jertfe, fără abnegațiune și entuziasm nimic nu se pōte produce în evoluția culturală. Aceasta ni-a dovedit-o pe deplin și neîndoielnic însuși Mântuitorul nostru Iisus Christos, a cărui jertfire extraordinară, care ne-am învrednicit toamă în aceste zile a o sërba, a dat naștere unei evoluțiuni intelectuale-morale atât de epocale, în cât a schimbat cu desăvârșire fața întregii lumi.

Abnegațiunea și jertfirea de sine n'au fost străin edascălului român, ba pot zice că el, de-și în stări nespuse de mărețe, le-a avut în măsură destul de mare, dovadă propășirea noastră repentină în toată împrejurările fatal de vitrege, în cari am trăit. Și dacă aceste însușiri frumoase au domnit până acum în inima dascălului nostru, au dōr ele se vor perde acum, când pōte mai mare lipsă are poporul și biserica noastră de ele? Am încrederea firmă, că nu se vor perde, ci din contră, după vremi și trebuință se vor potența. Un mic impuls la această chlamată e să deș întrunirea noastră de azi. Veniți dar iubii frați și conlucrători în agrul mănăst al bisericii și poporului nostru, stăpâniți și preocupați de aceste vederi să întrăm în programul conferenței noastre din est an. Veniți apostoli ai propășirii poporului nostru să ținem conferența, soborul nostru anual, cu dorința ferbinte a ne întări puterile intelectuale și morale spre împlinirea tot mai intensivă a chlamării noastre ideale. Atunci poporul și biserica ne va mări, ear' „Tatăl ceresc”, al cărui dar și har l'am implorat, ne va prea-

mări la vremea sa pe fie-care după talentul și înzestrarea de fieșe carele dîntre noi. Dorind a ne face toți părtași de această mărire și preamărire, declar conferența noastră din est an deschisă.”

După acest cuvânt de deschidere plin de învățători și îmbolduri spre fapte mărețe, se constituie biroul alegându-se notari: Ioan Stanciu, Vasile Span și Octavian Mureșan, ear' bărbai de încredere Samuil Roșu și Ioan Pavel. Notariul Ioan Stanciu cetind apelul nominal constată, că d'n tractul Alba-Iulia absenteză 3, ear' din tractul Sebeș 10, dintră cari unul și-a scusat absența. Se anunță 3 învățători din alte tracte, cari își motivează absența de la conferența de cari se țin, și astfel se consideră pentru conferența acasta de membri ai ei.

Terminată fiind cetirea apelului nominal se stabilește ordinea de zi cu trei ședințe, astfel, că în 21 April înainte de amiază se se cetescă disertațiunile cu recensiunile lor și rapoartele comisunilor permanente, ear' în a doua ședință, după amiază, se vor țină două prelegeri practice și se vor alege dintră piesele de cântat, prezentate de Ioan Pavel, cele mai corespunzătoare pentru anul prin și al doilea de învățământ. În 22 April, în ședința ultimă se va țină încă o prelegere practică, se vor ceti recensiunile asupra prelegerilor și se va termina cu eventualele interpelări și propuneri.

Urměză cetirea temei: „Influența dezastrōsă asupra organismului în general” etc. lucrată de Vasile Micuda și tot acasta temă lucrată de Octavian Mureșan. Afară de recensiuni: Ioan Neagoe și Simion Lașită, cari ambii constată buna reușită a lucrărilor, mai vorbesc mulți și astfel se încinge o vie discuție asupra temei. Mai pe urmă vorbește dl protopresbiter Ioan Teculescu și constată, că din embele lucrări dacă s'ar face una prin o combinațiune am avé un operat complet și reușit din toate punctele de vedere. Dl preșident încheind discuția reasumă și completează cele discutate în mod sistematic, și vënd ele așa mai mare însemnătate imi dau voie a le aminti în următoarele:

I. Influența dezastrōsă a alcoolismului asupra organismului.

II. Cauzele alcoolismului.

III. Urmările alcoolismului.

IV. Mijlocele în contra alcoolismului.

Ad I. Influența dezastrōsă a alcoolismului se arată:

1. Asupra arterelor.
2. Asupra organelor de m'stuire și respirațiune.
3. Asupra nervilor (ganglionari, creieri).
4. Asupra vieții spirituale și morale a individului.
5. Asupra urmașilor.

Ad II. La cauzele alcoolismului se amintesc:

1. Credința deșartă a poporului, că alcoolul nutrește.
2. Plăcerile și iritațiile, cari devin pasiuni.
3. Dețurarea rea a mamelor cu băști mici.
4. Sărăcia provenită d'n lene.
5. Neșazurile sociale.
6. Obiceiurile rele la popor, comitete, cum sunt pomenile, aldămașurile.

Ad III. Urmările alcoolismului sunt:

1. Decădînța corporală și spirituală a individului.
2. Decădînța spirituală socială.
3. Decădînța moravurilor.
4. Decădînța materială.

Ad IV. Mijlocele în contra alcoolismului sunt de două categorii:

a) mijloce paleative-sociale, la cari se numără:

1. Îmbunătățirea stării materiale prin reuniuni, prelegeri și exemple.
2. Delăturarea ocaziunilor de beut cum sunt pomenile, aldămașurile.
3. Însințarea reuniunilor de înfrățire și abstenență.
4. Dedarea la locuri de distracție inofensivă.
5. Supravegherea șezătorilor și întrunirilor de erno.

b) mijloce pedagogice, la cari se amintesc:

1. Învățătorul ca model.
2. Dezvoltarea disprețului față de băști.

5. Atragerea atenției elevilor prin printr-un tablou asupra urmărilor alcoolismului.

6. Interzicerea copiilor de a consuma băuturi în timpul educației.

7. Întărirea caracterului și a voinței.

8. Ocupațiunea cu lectură (reviste, bibliotecă).

Se cetește raportul comisiei permanente și după ce se dă unei comisii spre studiu și spre a se prezenta cu propuneri concrete, pedința se încheie la orele 12.

(Va urma).

NOUTĂȚI

Capela de la „Isvor”. Nicolae Drăghiceanu, acum răposat, a fost dăruit un loc la „Isvor” și 2200 corone, pentru a se zidi acolo o capelă, în care să se facă rugăciuni creștinilor cari pereginau la acel izvor tămăduitoriu. În 15 Maiu st. n. a fost pusă piatra fundamentală a capelei, cu care ocazie serviciul divin a fost oficiat de protopresbiterul Măxim Popovici din Bocșa asistat de șapte presbiteri. Capela are hramul sf. prooroc Ilie. Cheltuielile zidirii fac 5957 corone, din cari preste 3000 corone au fost colectate de monahul Macarie Gușcă, ear' călătorile și petrite necesare la zidire le-au dăruit curătorii capelei.

Tramvai electric în Sibiu. Ministerul de comerț a dat concesiune pentru a se face în Sibiu tramvai electric pe șine, pe distanța de la gară până în Dumbrăveni. Tramvaiul are să fie dat circulației în 9 Novembre a. c.

Din nenorocirile cauzate de beție. Căpiva omeni din Ramna (comitatul Caraș-Severin) după ce s'au îmbătat tun în crima satului, pe cale către casă au dat în certă, în focul săreia Nicolae Miloș a împânțat cuțitul în inima lui Toma Simion, ear' Iosif Miloș și Petru Secoșan au ucis cu cuțite și ciomagă pe Vasile Simion. Ucigașii și asupritorii au rămas în temnița procuraturii. — Iată, la ce duce pe om beția!

Unu-lă într-o acțiune. Acționarii societății „Banka Hitelbank Székeszet” din Budapesta s'au întrunit Dumine a în adunare generală, ca să aleagă president. Adunarea a fost însă dizolvată prin forță brăzată pe la 10, din cauză că membrii adunării s'au pus la pârșă strâșnică — spre a se capacita în privința alegerii.

Premii pentru plantare de păduri. Ministerul de agricultură a publicat concurs la două premii de câte 1000 corone, două de câte 500 corone, două de câte 600 corone și la douăsprezece premii mai mici a căror sumă variază între 200 și 500 corone, pentru plantări de pădure pe locuri stérpe, spălate de ape, ori năsipite. Premiile se vor distribui în 1910, plantările trebuiesc însă înștiințate încă în anul curent, cel mult până în 25 Septembrie st. n., la comisiunea silvanală administrativă, ori la inspectoratul reg. silvanal. Cei cari voiesc să concureze la premiile mari să se împădurească un teritoriu de cel puțin 10 jugere catastrale, ear' la celelalte douăsprezece premii mici pot reflecta cei cari vor arăta că au împădureșit 5—10 jugere.

Esandări mari pe la Veneția. Tînturile din jurul Veneției sunt inundate de apă mare, provenită din ploile abundante din zilele trecute. Deosebi Nastra și alte orașele sunt în mare primejdie. De patruzeci de ani n'au mai fost ape așa mari prin părțile acestea. Sămănturile de pe hotar sunt nimicite toate.

Tău mic și brște multe! Orașul Budapesta publicase concurs la 97 posturi de directori, învățători, învățătoare și conducători de grădini de copii, la institutele suștinute de oraș. Până Sămbătă la amiază au intrat la magistrat 1139 de concureș.

Cadavru necunoscut. În hotarul Căminului de jos s'a găsit la malul Mureșului un cadavru de om, aparținătoriu — după înrăcăminte — clasei inteligente. La obducția medicală s'a constatat că mărtea i-a fost cauzată prin asgurmare.

Vreme grea pe la Sibiu. După prăgătire de două zile, azi pe la amiază a început pe aici ploie, care însă în scurt timp s'a schimbat în pometu și grindină de mărimea oușor de pasere. Timp de cinci minute a căzut din greu grindina aceasta, care după lăuse de câteva minute s'a repetat de vro patru ori, în urmă cu ghia'a mai măruntă.

Un milion pentru o masă de scris. Zăriul „Politik” din Praga raportează că un iubitor de anticități, bogătan mare din străinătate, zilele trecute a cumpărat de la familia Metternich cu un milion de corone masa de scris fostă a cancelarului Metternich, depunând suma la banca „Union” din Praga. Masa e din lemn de trandafir, ornată bogat cu aur, e din epoca lui Ludovic XIV și a fost donată lui Metternich împăratul Napoleon I.

Otravă în loc de zahăr. Soția lui G. Drăghiceanu, șef de gară în Remănia, din eroré a pus în aluatul de prăjituri otravă în loc de zahăr pisat. Toți câți au mâncat din prăjituri s'au bolărit grav; soția lui Drăghiceanu, sóera lui, doi copii și un funcționar de gară au murit otrăviți!

A murit în supă. O copilă de șeseprezece luni a zădărnici I. Tombăz din Seghedin, lăsată singură în odale, în care jos era un blid cu supă ferbinte, voind să vadă ce e în blid a ciztat cu capul în supă. Când a intrat în odale mamăsa, copilă era mărta deja.

Un mărș scump. La herghelia de la Klabér (Ungaria) s'a vândut Vineri în licitațiune publică un mărș de un an cu 26 200 corone. Cumpărătoriu e baronul G. Springer. De tot s'au vândut 12 mărșuri, în calcul mediu cu 9516 corone unul.

Esplosie și doi morți. În fabrica de chimicale și pirotehnie a lui V. Adler din Viena, din cauze până acum necunoscute au explodat materiile de pirotehnie, sfărâmând tot țanduri mașinile și făcând mari deteriorări și în edificiul fabricii. Un conducătoriu de lucru și o lucrătoare au fost uciși de esplosie, ear' alți mulți au îndurat răni grave.

Măntuit de la mărte. Un om óre-care desădădăuit trimite inventatoriului crucii după electro-magnetice R. B. nr. 86967, din Albert Müller Budapesta V., Vădăz n. 42/V următorele scrióre de mulțămite: Stimat domnule Müller! Înainte de toate te încredințez, că sunt un om cărac și bôla m'a alit să intru într-un spital din Budapesta, apoi am stat 4 luni sub îngrijirea doctorilor din Zombor și toate acestea m'au costat 200 cor. fără ca să mă pot vindeca, ear' doctorii au perdut nădejdea și eu trebuia să mor. Din înșelare am dat de vestea crucii dale și am cumpărat-o purtând-o pe piept după-cum mi ai scris. În timp scurt în 10 April m'am sculat din pat, mă simt sănătos și nu mi-e tēmă că mor, pentru-că m'ai mântuit dta. Iți mulțamesc de mi de ori. Cu stimă Francis Ostiadat, masinat în Priglența S. Ivan (comit. Băsz-Bodrog) în 27 April 1904. Crucea după electro-magnetice R. B. nr. 86967 costă numai 6 cor. și vindecă bôlele următore: reumatism, respirație grea, lipsă de somn, batere de inimă, bôla rea, de nervi; de aceea îndemnă pe fiecare să se adreseze plin de încredere la dl Albert Müller, Budapesta, V., Vădăz-utca nr. 42/V.

Cărți și reviste.

Candela, revista bisericească-literară bucureșenă, a apărut pe Maiu (fasc. 5, anul de esistență 24) cu următoriu sumariu: Asemănările și deosebirile între buddhism și creștinism, studiu apologetic de Dr. V. Gălna (urmare din fasc. iolii anteriori); Istoria și literatura moralei creștine de la finea timpului apostolic până la Constantin cel Mare, de Dr. E. Volutsch (urmare); Genesă, introducere și comentariu de Dr. V. Tarnavski (urmare), apoi partea obligată rutenă și în fine comunicări și explicări de casuri pastorale și știri de interes bisericesc.

Candela apare în Cernăuți în fascicoli lunari și costă 8 corone pe an. Birourile redacției și administrației sunt în residența archiepiscopescă.

Dicționar român-germân și germân-român de Sab. Pop. Barcanu, revădit și completat de profesorul Dr. D. P. Barcanu. Ediția a III-a, 1019 pag. în 8° cu litere petit în 2 colone. Preț: broșat 8 cor., și legat în 1/2 franz 10 cor.

Din acest dicționar atât de bine primit în edițiile sale anterioare, a apărut de curând partea germână română în ediția a III-a. (Partea română germână apăruse în ediția III la anul 1900). Acest dicționar a fost recunoscut de bărbați competenți ca cel mai bun dintre câte au apărut, și ediția presentă caută a l face și pe mai departe vrednic de această prețioasă recunoștere. Atât autorul, cât și editorul și-au pus toate silințele într-o aduce lucrării îmbunătățirile, cari se o aducă la perfecțiune din ce în ce tot mai mare: autorul prin aceea, că a înăvuit în mod însemnat cuprinsul prin cuvinte și locuțiuni din scrierile germâni moderni și mai vechi, voind astfel a ușura publicului cetire și înțelegerea scrierilor germâne, apoi prin însemnarea silabei accentuate a cuvântului, pentru a face cu puțință rostirea corectă a cuvintelor germâne și fără a fi silist să-și lei refugiu la regule amănunțite teoretice; editorul prin aceea, că a înăvuit cartea cu hârtie bună și cu tipar frumos, îngrijind, ca prin un format mai mare și mai potrivit, pe lângă totă înăvuirea să nu devină prea voluminoasă, ci să rămână îndemănată. Fie deci, ca și în forma presentă dicționarul acesta să fie binevoitorea întimpinare. A apărut în editura librăriei W. Kröff (Sibiu) și se poate procura de la toate librăriile din patrie și străinătate.

Din public.*)

Mulțămite publice.

Evlavioșă femeie Maria Marginean din Cinade a dăruit pe sēma sf. biserici gr. or. din Cinade un rēnd de vestiminte negre de catifea în preț de 80 corone. De asemenea a mai dăruit și vād. Paraschiva Olariu tot din Cinade 4 mese fôrte frumoșe țesute în fir aurii și aduse din străinătate, în preț de 30 corone, toate acestea spre a se întrebuinta la înfrumusețarea bisericii noastre la diferite ocașuni.

Pentru cari fapte creștinești oficial parohial se alinte îndatorat a l esprima și pe aceasta cale adăne simțita mulțămite față cu numitele femei creștine pentru faptele lor bineplăcute lui Dzuu, dorindu-le mângăere sufletescă și răsplătă de la bunul Dzuu, care într-o adevăr va răsplăti fie căruia după faptele sale.

Cinade, 26 April 1905.

Crucian Mărginean
paroch gr. or.

Cu ocașunea producțiunii musicale-teatrale aranjată a 3-a zi de sântele Paști (2 Maiu 1905 st. n.) de tinerimea adultă din Mănăsturul-unguresc cu concursul învățătorilor: Ioan Biji, Miron Racoția, Petru Nichii, Mateiu Alexandru și Titu Orosfăian, au binevoit următorii p. st. domni a face suprasolviri:

Gavril Farcaș, notariu în Călată 3 cor.; N. Iles, 2 cor.; Ioan Pop 2 cor.; Gavril Todoruș, preot în Butene 2 cor.; N. Lăheni, preot gr. catolic în Dretea, Aurel Crainic, preot gr. cat. în Bica-rom., Emil Bărbos, G. tinbaum Victor, notariu în Mănăsturul-unguresc, Eronim Savu, învățătoriu în Butene, Crainic Aurel, econom, Ioan Goia, primariu comunal, fie-care câte 1 coronă; Vasile Macaveiu, învățătoriu în Nădăsul-rom. 70 fileri; Iosif Crainic, învățătoriu în Bratea 50 fileri; Teodor Abrudan, 50 fileri, Vasile Stan, 40 fileri.

Au mai trimis prin post p. st. domni: Naas Ferencz, notariu în Vălcăul-unguresc 4 cor.; Lőb Mór, primariu comunal în Călată 2 cor. și Káhn Pinkáz, comerciant în Mănăsturul-ung. 1 cor.

Suma încursă cu suprasolviri cu tot a fost 82 cor. 80 fileri.

Domni suprasolvenți primescă și pe calea acesta cea mai profundă mulțămite.

Mănăsturul-ung., 8 Maiu n. 1905.

Miron Racoția
cassariu.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acesta Redacția nu primește răspunderea.

Au mai contribuit la colecta parohiei Grid pentru procurarea unui clopot următorii buni creștini aflători în America:

Iacob G. Chichernea, Ioan Drăghiceanu, câte 250 dol., Nicolae Chichernea, George N. Ciurilă, câte 2 dol., George Boieriu, Petru Boieriu, din Grid, Iacob Bărlă, George Stănilă din Perșani, George Alduca, Iacob Negrea, Andreiu Boieriu, Rudolf Modorcea, Ioan G. Urdea, Ioan Celemant, Bucur Negrea, Bucur Bărsan, Bucur Chichernea, George A. Chichernea, Nicolae Chichernea, Ioan Boieriu, Miron Candă Boieriu, Constantin Comaniță, Iacob G. Marcu, Andreiu B. Popa, Bucur B. Popa, Nicolae Stejerioiu, Iacob Stejerioiu, Leonte Boieriu, Emilian Popa, Leonte Chichernea, Victor Chichernea, Enache Popa, David Boieriu, David D. Boieriu, Nicolae N. Urdea, George I. Popa, toți din Grid, câte 1 dolar; Ambrosiu Oana Păreșu, Ioan Stăicuțiu, Arpașiu de sus, Burdia, Grid, câte 1 dol. Ioan Popeneciu, Veneția de jos, Ioan Stănilă, Ioan M. Hailă, Aron Ciriocă, Ioan Pleșia, Ungre, George Anghela-ha, Cuculata, Iosif Strola, Cuculata, George Botocu, Iași, Mihail Mareșiu, George Ivan, Iași, Iosif Motoc, Sănciori, Magdalena Filip, Dejeni, Ioan Dan, Brad, Dumitru Petrișor din Văida Recea, Ioan Floria, Iași, Nicolae Lungociu, Recea, Ioan D. Gavrilă, Iași, Ioan Cătoiu, Perșani, Clement Moga, Berivoim., Samoilă Popeneciu, Veneția-le-jos, Zăfău Slofletea, V. Recea, Moise Popa, George I. Urdea, Ioan Bărsan, George Chichernea, Bucur Comaniță, Iacob Chichernea, Andreiu Potecu, toți din Grid, toți câte 50 cenți. Ioan Comaneciu, Veneția-le-jos, Enache Borzea, Partene Mărginean din Cuntă, Tănase Dogariu din Cuntă, Ioan Cosgariu din Vad, Dănilă Moldovan din Apunari (Dobrogea), Ioan D. Popa din Grid, câte 25 cenți.

Pentru care faptă maritimă se aduc tuturor acestor evlavioși creștini și pe calea acesta cele mai călduroșe mulțămiri.

Se observă, că clopotul s'a și comandat la Fabrica lui Novotny din Timișoara, și în cursul lunii Maiu a. c. se va așeza în turnul bisericii noastre gr. or. din Grid.

Grid, 24 April 1905.

În numele comitetului parohial.

Ilariu Boeriu
paroch.

Posta ultimă.

Crisa.

Baronul Burian s'a reîntors la Viena cu solia, pe care a predat-o imediat Maiestății Sale, că coaliția a nămit pe contele Andrassy bărbat de încredere, care va avé să comunice domnitoriului programul, pe basa căruia s'ar puté forma un guvern spriginit de coaliție. În urmarea acestui fapt, contele Andrassy a primit invitare telegrafică să se prezenteze la palat. Eri, Marți, contele a plecat la Viena și astăzi la orele 11 a fost primit în audiență din partea Maiestății Sale.

Concesiunile.

Baronul Burian ar fi adus (după unele ziare) pe sēma coaliției următoarele concesiuni pentru casul, că s'ar angaja să formeze un cabinet din rîndurile ei: Mână liberă în toate trebile interne, cu condițiunea, ca la fie-care proiect nou de lege să se cēră întâiu învoirea prealabilă a Coronei. Regularea chestiei cu emblemele militare, în favorul Ungariei. Introducerea limbei magiare la judecătoriile militare, la trupele recrutate din Ungaria. Cu privire la teritoriul independent vamal, învoirea Coronei de a se face pregătirile necesare, ca desfacerea de cătră Austria să se pôtă întempla peste 10 ani. Până atunci comunitatea să se mențină.

Sirolin

Este recomandat de cei mai distinși profesori și medici ca remediu eminent contra:

ca bronchită acută, tusă convulsivă, aturază tusa și flegma, și face să înceteze asudorea de nopte. În urma gustului și mirosului seu plăcut se ia cu plăcere și de copii. Se capătă în farmacia cu 4 cor. sticla. Cumpărătoriu să fie atent, ca fie-care sticla să fie provădută cu firma următoare:

F. Hoffmann-La Roche & Co., fabrică chimică, Basel (Elveția).

morburilor de plumăni, afecțiunilor organelor de respirație, mai ales este recomandat convalescenților după influență.

Promovéză apetitul și face să crească greutatea corpului, de-așeză în farmacia (216) 49—52

[111] 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de **clasa primă Sălciua de sus**, din protopresbiteratul Lupșa, pe baza resoluțiunii dto 14 Decembrie 1904 nr. 13096 Bis., se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la cota B pentru întregirea venitorilor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au ași așterne cererile, instruite conform normelor în vigoare Preaonoratului oficiu protopresbiteral al Lupșei în termenul deschis, prezentându-se în vre o Duminecă ori sârbătoare și în biserică din loc pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Sălciua de sus, din sedința comitetului parohial ținută la 26 April 1905.

Ioan Praja **Vasilie Ioaniciu**
presid. comit. paroh. notariu.

Ad nr. 402 1905.

Văzut și aprobat.

Ofenbaia, 6 Maiu 1905.

Oficiul protopresbiteral gr. or. Lupșa.

Vasile Gan
protopop.

2716/1905 polg.

[110] 2-3

Hirdetmény.

A nagyszebeni kir. törvényszék közzéteszi, hogy Szeben vármegyébe kebelezett Rehó község határ általános tagosításának elrendelése iránt ifj. Konnerth János ottani birtokos kérvénye folytán a tárgyalást elrendelte s annak határnapjával 1905. év július hó 4 ik napját d. e. 9 órakor a rehói községi íródába kitűzte.

Ezen tárgyalásra az összes érdekelt birtokosok azon megjegyzéssel idéztetnek meg, hogy az arra meg nem jelenő birtokosok a tagosításba beleegyezőknek fognak tekintetni.

Kelt Nagyszebenben a kir. törvényszék mint polgári bíróságnak 1905. évi május hó 16-án tartott üléséből.

Jovian Jenő
elnök.

Olvashatlan
jegyző.

Tu

nu vei afla pentru îngrijirea pielii, în deosebi pentru delăturarea pistruiilor și pentru a avea o coloră delicată a feții, un săpun mai bun și mai cu efect de cât cunoscutul

săpun din lapte de crin
al lui Bergmann (marca: doi băieți)

Bergmann & Co., Tetschen a/E.

Se află de vânzare cu 80 fileri bucata, în farmacia „la urs” (piața mică), la I. B. Misselbacher sen. (piața mare), G. Meltzer (str. cismădiei și str. gusteriții 25), prima fabrică transilv. de luminări de stearin (str. cismădiei), (89 b) 3-25 Carol Arz (str. cismădiei), cum și în Sighișoara la farmacistul W. Lingner.

De la **Librăria arhidieceșană** din **Sibiu** (Nagyszeben, Ungaria) se pot procura următoarele cărți:

† **Alexandru Roman**, 1826—1897, fost membru al academiei române, material pentru biografia și activitatea lui, de **Ilie Dinurseni**. Prețul 80 fil., și 5 fil. porto.

„**Proverbe**, maxime, asemănări și idiotisme”, colectate din graiul Românilor din Transilvania și Ungaria, de **Dr. Elie Cristea**. Prețul 150 cor. Porto 10 fileri.

Dotățiunea clerului, o colecțiune de articoli politico-bisericești, de **Ilie Dinurseni**. Costă 1 cor., plus 10 fileri porto.

Cinci cuvântări, de **Dr. Elie Miron Cristea**, și anume:

- a) Cuvântare la înființarea parohiei ortodoxe române din cetatea Bistriței, prețul 20 fil.;
- b) Cuvântare contra beției, 30 fil.;
- c) Cuvântare ocașională la demolarea bisericești din Sibiu-cetate, prețul 40 fileri;
- d) Cuvântare la parastasul celebrat pentru asesorul consistorial Dr. Daniil Popovici-Barcianu, costă 20 fileri;
- e) Vorbirea ținută cu ocaziunea încheierii festive a anului școlar în școala de fete română din Sibiu, prețul 20 fil., — pentru fie-care 5 fil. porto.

RECLAMA

permanentă, cu scop și practică este sufletul, factorul dător de viață pentru ori-ce fabrică, întreprindere comercială, industrială și de negoț. Cum, unde și când se poate insera mai cu efect, mai bine și mai eficient se poate afla în

Espediția de anunțuri

Iuliu Leopold

Budapest, VII, Erzsébet-körút 54.

unde se mijlocește cu conștiințioșitate, punctualitate și efort publicarea inseratelor și reclamelor în toate foile și călindarele din Budapesta, provincă și străinătate. Planuri și prelim. de spese gratis.

Struguri de masă

în nenumărate sorte alese, curățenia soiului se garantează, apoi cea mai bună colecție de

frunzișuri

tote nobilitări de prima calitate, liferăză

Prima plantăție pentru nobilitarea viței

de pe Târnave

Proprietariu: Fr. Caspari Mediaș (Medgyes, (84b) 11 (Transilvania).

Lista prețurilor ilustrată gratis și franco.

★
**Biblioteca
poporală
a Asocia-
țiunii.** --
★ ★

- 1, 2. Povestiri din viața ml. 20
3. Despre cărțile funduare și intabulări, de Dr. Valer Moldovan 30
4. Sfaturi bune. Trei disertațiuni, de Em. Ungurean, Dr. Elie Cristea și N. Ivan 20
5. Casa părintească, crescătoria indivizilor și poporelor, de I. Popea, fost prof. 20
6. Despre testament. Explicarea art. de lege XVI, din a. 1876, de Dr. V. Moldovan 30
7. Posta, telegraful, telefonul. Noțiuni generale despre instituțiile postale, de Gavr. Todică 20

- 8, 9. Icoane din istoria Grecilor vechi, (I, II), de V. Lazăr, câte 20
10. Grădina de legumi, de Ioan F. Negruțiu 20
11. Cultura cucuruzului, de Ioan F. Negruțiu 20
- 12, 13, 14, 15, 16. Ionel. Principii morale și creștinești de educațiune (I, II, III, IV, și V), de V. Gr. Borgovanu, câte 20
17. „Astra”. Informațiuni asupra scopurilor și instituțiilor „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”

Librăria arhidieceșană

— Efectuirea se face în 24 zile. —
Icône sfinte pentru Iconostase

pictate pe tinichea, mărimea 26/32 cm.

Grupa I.

Sf. George, Sf. Ilie, Cuvioasa Paraschiva, Sf. Dumitru, Sf. Erarch Nicolae.
Prețul: simple 650, fine 10, f. fine 1350 cor.

Grupa II.

Botezul Domnului, SS. Apostoli Petru și Pavel, Constantin și Elena, SS. Arch. Mihail și Gavriil.
Prețul: simple 7, fine 10, tărte fine 14 cor.

Grupa III.

Tăierea împrejur, Intimpinarea Domnului, Erarhii Vasile, Grigorie și Ioan, Intrarea în Ierusalim, Invierea Domnului, Înălțarea Domnului, Dumineca tuturor sfinților, Nașterea sfântului Ioan Botezătorul, Schimbarea la față, Adormirea Maicei Domnului, Nașterea Maicei Domnului, Nașterea Domnului.
Prețul: simple 950, fine 1350, f. fine 19 cor.

Librăria arhidieceșană.

La **Librăria Tipografiei arhidieceșane** din **Sibiu** se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Înaltpreasfântiei Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoștița de toate zilele. — Polunoștița Sămbetei. — Rânduiala Utreniei — Ciasul dintâiu, al doilea și al șeselea. — Rânduiala Obedniței. — Ciasul al nouălea. — Rânduiala Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slușba sfinte cuminicătură. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicițele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduiala Sinacariului. — Bogorodicițele troparelor ce se cântă preste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinacariul pe toate lunile. — Pășchălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începând cu anul 1901 până inclusive 1952. — Explicare despre rubricile Pășchăliei și folosirea aceloră. — Însemnarea cum se cetesc Evangeliile Vosresnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinților, până la cincia Duminecă din Postul mare, preste toți anii.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat 2 cor., legat în pânză 2 cor. 40 fil., legat în piele roșie cu copcii 4 cor.

Sbór'al nopții negru flutur...

de M. Eminescu. — Romanță pentru voce și pian de A. Bena. Prețul cor. 150, porto 10 fil. Se capătă la Librăria archid.

* **T. Popovici** *

12 CÂNTECE DE ȘCOLĂ

pentru 2 și 3 voci

CUPRINSUL:

Caetul I, pentru 2 și 3 voci egale: 1. Rugăciune. 2. Cântec de primăvară. 3. Codrule frate de cruce. 4. Carul cu boi. 5. Ziua a apus. 6. Fetele casnice. 7. Tiganca. 8. Sunt fecior sdraven. 9. Eu m'duc codrul răman. 10. Iamă ocașional. 11. Patru păstori. 12. Cântec la sf. Nicolae. Caetul II: Cântece pe 2 voci: 1. Rugăciune. 2. In cireșar. 3. Cântec de primăvară. 4. Imnul unirii. 5. Marș vânătoresc. 6. Astăzi sâciul. — Cântece pe trei voci: 7. Strugurel băut de pără. 8. Cucule penă galbenă. 9. Vivat țera mea. 10. Imnul poporal. 11. Hora ostașilor. 12. Colindă.

PREȚUL fie-cărui caet 50 fil., plus 10 fileri porto

Editura Librăriei arhidieceșane din Sibiu-Nagyszeben

Cărți bisericesti.

ACAFISTUL prea s. Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu litere latine, ed. 1898, legat simplu cor. 170, legătură mai frumoasă cor. 210, în piele roșie cor. 320, ediție de lux cor. 4 și cor. 520, peluche 770

AGHIAZMATAR, broș. 4—

APOSTOLUL, lit. latine, ediție proprie 1900, broș. cor. 7, leg. în piele neagră cor. 950, leg. în piele roșie cor. 1150, ediție de lux broș. 8— (se lăgă conform dorinței comandatorului).

BIBLIA ILUSTRATĂ, litere cirile, Testamentul vechiu și nou, nelegată cor. 10, legată 20—

CAZANIA, cu litere latine, broș. 6, leg. 10—

CHIRIACODROMION, neleg. cor. 12, legat 16—

EVANGELIE, cu litere cirile, neleg. cor. 12, leg. cor. 20, fin legată cor. 33, în catifea roșie 112—

EVANGELIE, cu litere latine, legată cor. 20, fin legată 33—

EVHOLOGIU, cu lit. lat. (Molitelnic), broș. cor. 880, legat 1240

HIROTONIER pentru sf. de preoți, litere cirile, leg. 4—

LITURGIA sfântului Ioan Gură de Aur 1—

LITURGILE sf. păr. Ioan Crisostom, Vasile cel mare și Grigorie Teologul, broș. cor. 6, legat în pânză neagră cor. 8, fin broș. cor. 8, legat în piele 9—

MINEILE pe 12 luni, în 12 volume latine, broș. cor. 130, leg. în piele roșie cor. 172. Se vind și în tomuri singuratic 1 volum broș. cor. 11, legat 1450

MOLITVELNICUL BOGAT, ciril, neleg. cor. 360, leg. cor. 5, fin legat 6—

OCTOICH MARE, ciril, neleg. cor. 20, legat 26—

OCTOICH MARE, latin, nelegat cor. 22, legat 27—

OCTOICH MIC, litere latine, ed. proprie, simplu legat cor. 160, în piele roșie cu copcii cor. 320, în piele neagră cor. 4, în piele chagrin cor. 520, legături mai fine la comandă.

OROLOGIUL CEL MARE, ciaslov bogat, cu lit. lat. broș. 24, leg. 34—

CIASLOV (orologion), lit. latine, broș. cor. 2, leg. în pânză 240, legat în piele roșie cu copcii 4—

PARACLISUL, Acaftistul și viața sf. mare mucenic Dimitrie 150

PENTICOSTARIU, ciril, nelegat cor. 12, legat 16—

PENTICOSTARIU, latin, broș. cor. 880, legat 1240

PSALTIREA, cu litere latine, broș. cor. 550, legată 9—

PSALTIREA, cu lit. latine, format mic, broș. 120, legată 320

RĖNDUIALA CHIROTONIREI NOULUI EPISCOP, de A. bar. de Șaguna, cu litere cirile, legată 10—

RĖNDUIALA LA SFINTIREA BISERICILOR, cir., neleg. cor. 3, leg. 4—

TĖLCUL EVANGELIILOR, cir. broșurat 2—

TRIODUL CU STRAJNICUL, ciril, neleg. cor. 24, legat 34—

TRIODUL, latin, broș. cor. 22, leg. 27—

Se pot procura de la

Librăria arhidieceșană